

STANDARZY BHP

2.5 Podesty ruchome

Standard zawiera normy określające podstawowe zasady bezpieczeństwa podczas eksploatacji podestów ruchomych na budowach.

UWAGA

Prace na wysokości zawsze powinny być poprzedzone planowaniem. Priorytetem jest zaplanowanie zbiorowych środków zabezpieczających. Podesty ruchome, podobnie jak drabiny, można zastosować wtedy, kiedy użycie innego systemu nie jest zasadne z powodu niskiego poziomu ryzyka, krótkiego czasu zastosowania czy też szczególnych cech miejsca realizacji prac.

A. WSTĘP

1. Ze względu na budowę rozróżniamy podesty ruchome:
 - ramieniowo-teleskopowe (koszowe),
 - stacjonarne,
 - nożycowe,
 - wiszące.

Specyfikacja dotycząca rodzaju oraz obsługi urządzenia znajduje się w instrukcji producenta.
2. Ze względu na rodzaj napędu podesty ruchome dzielimy na:
 - spalinowe,
 - elektryczne,
 - akumulatorowe.
3. Wszystkie podesty ruchome służące jako urządzenia do wykonywania prac na wysokości podlegają Urzędowi Dozoru Technicznego (UDT).

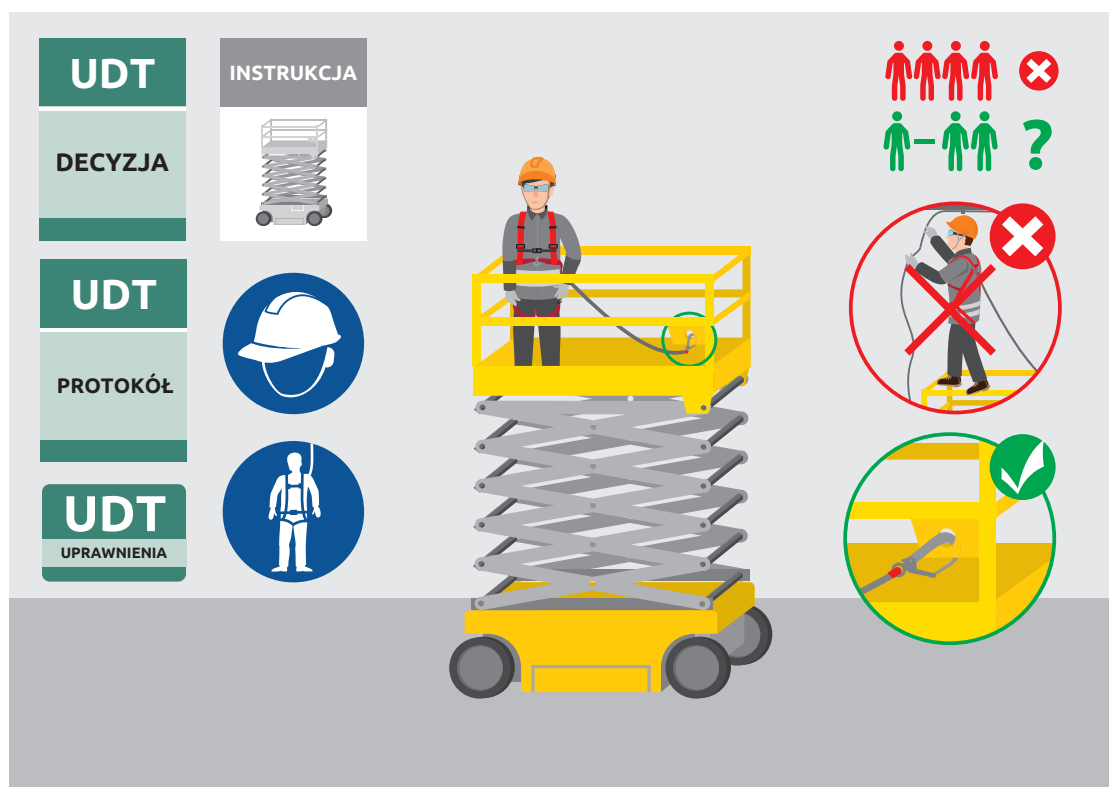
Rysunek 1. Przykładowy wzór uprawnień zgodnie ze stanem prawnym na rok 2023

4. Do obsługi podestów ruchomych są wymagane stosowne uprawnienia, które wydaje właściwy organ państwowy (Rys. nr 1- Przykładowy wzór uprawnień zgodnie ze stanem prawnym na rok 2023).
5. Pomosty ruchome muszą być wyposażone w system zabezpieczeń zbiorowych oraz w bezpieczne wejście na podest, zgodnie z obowiązującym aktem prawnym oraz instrukcją producenta.
6. W celu zmniejszenia ryzyka uwięzienia i ciągłej samoczynnej pracy elementów sterujących, podest ruchomy powinien być wyposażony w urządzenie zabezpieczające przed zgnieciem.

B. DZIAŁANIA PRZED ROZPOCZĘCIEM ROBÓT

Urządzenia zabezpieczające przed zgnieciem

1. Podstawą do podjęcia pracy jest opracowanie **Instrukcji Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR) (22)** dla konkretnego zadania, zgodnie ze **Standardem 10.2. IBWR**.
2. Prace zaliczane do **szczególnie niebezpiecznych (3)**, wymienione w „Wykazie prac szczególnie niebezpiecznych”, należy realizować zgodnie ze **Standardem 1.0 Prace szczególnie Niebezpieczne**.
3. Pracownicy muszą być **kompetentni (7)**. Powinni systematycznie przechodzić badania lekarskie, a także odbywać szkolenia BHP i zapoznawać się z instruktażami związanymi z występującymi zagrożeniami.
4. Pracowników należy wyposażyć w odzież i obuwie ochronne, zgodnie ze **Standardami 18.5. Odzież i obuwie** oraz **18.4. Osobiste – sprzęt i ochrony indywidualne**.
5. Podstawą do podjęcia pracy na wysokości jest opracowanie oraz zapoznanie pracowników z IBWR (22) wraz z oceną ryzyka dla zadania.
6. Przed rozpoczęciem prac na podeście należy zapewnić komplet dokumentów dopuszczających do pracy, w tym:
 - decyzje wraz z protokołem UDT oraz instrukcją obsługi,
 - aktualny dziennik konserwacji (zgodnie z obowiązującym aktem prawnym z przeglądem co 30 dni, chyba że producent wskaże inaczej).
7. Wjazd urządzeniami transportu bliskiego (UTB) na teren budowy jest możliwy po wcześniejszym zgłoszeniu, dostarczeniu dokumentów dopuszczających i uzyskaniu pozwolenia na wjazd.
8. Po spełnieniu tych warunków budowa może wydać dokument zezwalający na wjazd i eksploatację, czyli tzw. paszport urządzenia.

Rysunek 2. Stosowanie ŚOI w koszu.

9. Przed rozpoczęciem pracy należy przeprowadzić instruktaż stanowiskowy w zakresie obsługi i zasad bezpieczeństwa danego urządzenia.
10. Podczas pracy przy użyciu podnośnika należy stosować ŚOI (15) do prac na wysokości z asekuracją w punktach kosza przewidzianych przez producenta (Rys. 2).
11. W widocznym miejscu podestu ruchomego musi być umieszczona informacja o dopuszczalnym obciążeniu kosza lub platformy (Rys. 3).

Rysunek 3. Dopuszczalne obciążenie robocze w koszu.

12. Przed uruchomieniem podestu ruchomego operator powinien:
 - dokonać wizualnego przeglądu maszyn, zgodnie z listą kontrolną (Rys. 4 przykładowa lista kontrolna) oraz zapoznać się ze szczegółowymi wymaganiami zawartymi w instrukcji producenta,
 - sprawdzić, czy instrukcja obsługi znajduje się w koszu UTB i czy dokumenty dopuszczające maszynę do pracy są kompletne,
 - sprawdzić rozmieszczenie punktów do przypięcia SOI oraz kompletność wyposażenia w środki gaśnicze.
13. UTB należy sprawdzać każdorazowo pod względem ewentualnych uszkodzeń, nieprawidłowego montażu oraz nieuprawnionych przeróbek, zgodnie z przykładową listą kontrolną. Korzystając z dokumentacji producenta, należy ustalić sposób stabilizacji podestu ruchomego na podłożu w trakcie pracy oraz zasady (poziom transportowy kosza podestu ruchomego) przemieszczania się podestu ruchomego podczas zmiany miejsca jego usytuowania – przykład listy kontrolnej UDT – po uzgodnieniu listy kontrolnej.
14. Sprzęt i materiały niezbędne do wykonania pracy należy - w miarę możliwości - umieścić w centralnym punkcie platformy roboczej podestu ruchomego.

C. DZIAŁANIA PODCZAS PROWADZENIA ROBÓT

1. W trakcie prowadzenia prac na wysokości należy postępować zgodnie ze **Standardem 2.1 Prace na wysokości – wymagania ogólne**.
2. Przy pracach w pobliżu UTB pracownicy powinni zachować bezpieczny dystans oraz kontakt wzrokowy z operatorem, jeśli wchodzi w strefę niebezpieczną.

Rysunek 5. Bezpieczne wchodzenie do kosza.

ZABRANIA SIĘ

1. Operowania podestami ruchomymi przez osoby bez stosownych uprawnień.
2. Eksploatacji podestu ruchomego bez ważnego dopuszczenia przez Urząd Dozoru Technicznego, a także eksploatacji podestu na niestabilnym i nierównym podłożu.
3. Eksploatacji podestu ruchomego na podłożu o nachyleniu przekraczającym dopuszczalną wartość maksymalną, ustaloną w oparciu o dokumentację techniczno-ruchową.
4. Pracy w wychyleniu poza obręb kosza podestu, bez zabezpieczenia indywidualnym sprzętem chroniącym przed upadkiem z wysokości.
5. Przeciążania pomostu kosza podestu ponad dopuszczalne, maksymalne obciążenie.
6. Wchodzenia i schodzenia z kosza podestu ruchomego podczas jego podniesienia oraz wchodzenia i schodzenia po elementach konstrukcyjnych maszyny.
7. Obsługiwania maszyny, w której doszło do wycieku oleju hydraulicznego lub powietrza.
8. Wyłączania lub blokowania wyłączników krańcowych.
9. Wchodzenia na barierki poręczy kosza, gdy znajduje się on na wysokości.
10. Zwiększania wysokości platformy roboczej poprzez ustawianie na niej drabinek i innych akcesoriów.
11. Używania urządzenia, kiedy do barierek kosza lub wysięgnika przymocowane są inne przedmioty lub urządzenia.
12. Używania urządzenia do transportu przedmiotów, które mogą zwiększyć napór wiatru np. płyty szalunkowej czy sklejki.
13. Wykonywania prac naprawczych lub konserwacyjnych przy podniesionym, niezabezpieczonym dodatkowo wysięgniku.
14. Poruszania się podestu ruchomego po drogach publicznych, udostępnionych dla ruchu pojazdów.
15. Uruchamiania UTB inaczej niż za pomocą kluczyka.